

Teringherrie

Ach, Schiphol - het *beste* commentaar dat ik over de recente clusterfuck rondom de nationale luchthaven hoorde, kwam van mijn eigen moeder. Tegenover een camera van een actualiteitenrubriek hoorde ik haar verklaren dat alle beloften van minder geluidsoverlast voor dorpen als Aalsmeer en Zwanenburg „grove onzin” waren. Zoethouden, noemde ze het. Ze keek er strijdlustig bij.

„Het is Schiphol alleen te doen”, zei ze, „om capaciteitsvergroting.”

Goed gezien, vond ik.

Dat was in 1971.

Ik ben opgegroeid in Zwanenburg. In mijn kinderjaren was het lawaai van laag overvliegende charters even gewoon als vogelgezang. Als we in de tuin zaten en er kwam er een over, hielden we halverwege een zin op met praten en wachtten braaf tot-ie weg was. Daarna maakten we onze zin af.

De uitspraken van mijn moeder werden gevonden in het archief van de VPRO, tijdens het maken van een documentairereeks over het hedendaagse onbehagen. Toen mijn moeder als „lastige Zwanenburger” voor de camera verscheen, werd er door de dorpsbewoners volop actie gevoerd. Als het niet te harden was, moest je een politicus bellen. Mijn moeder had de zondagsrust van de christendemocraat Willem Aantjes bruut verstoord.

Mijn moeder leeft niet meer, evenmin als Aantjes. Het probleem met Schiphol is er nog. Het is alleen maar groter geworden.

NRC publiceerde een interview met Johan Lundgren, de nieuwe baas van de *low cost carrier* easyJet. De vliegtuigbaas heeft het beste met iedereen voor: „Jullie regering is voor slimme en duurzame luchtvaart. Wij ook.” O ja? „Wij zijn voor prikkels om schonere en stillere vliegtuigen te gebruiken, dat moet het ijkpunt worden voor groei. Dat is een veel betere oplossing dan belastingen of uitwijken naar andere vliegvelden in Nederland.”

Haha. En als we zijn bedrijf maar genoeg ruimte geven, gaat dat ons ook nog eens enorm schelen in onze portemonnee. „Meer aanbod is altijd in het voordeel van de klant. Alle ticketprijzen tussen Amsterdam en

New York zullen dalen, ook die van KLM.”

Zoethouden. Het gaat Lundgren enkel om capaciteitsvergroting, zeg ik mijn moeder na. Stillere vliegtuigen - hoe dan? Wanneer dan? Voorlopig stelt hij alleen maar grotere vliegtuigen voor. Een paar weken geleden was ik even terug in Zwanenburg. Ik was vanwege vroeger wel wat gewend - maar nu was het niet uit te houden. Wat een ongelofelijke teringherrie.

Deze zomer wordt het nog drukker. De belangenvereniging van omwonenden gooit nu de kont tegen de krib. Nu de opening van vliegveld Lelystad is uitgesteld, willen luchtvaartbedrijven het plafond op Schiphol omhoog hebben. Meer vluchten, meer overlast. De omwonenden wijzen erop dat de afspraken nu al voortdurend worden geschonden.

Als mijn moeder het *zevenen-veertig* jaar geleden al zag aankomen, hoe kan het dan dat de problemen sindsdien alleen maar groter zijn geworden? De politiek heeft verzuimd groot te denken - er waren ooit plannen voor een Schiphol voor de kust, maar daar is nooit serieus naar gekeken. Er is op z'n Hollands gekozen voor pappen en nathouden. Er werd inspraak georganiseerd, er werden plafonds afgesproken, heel veel regels opgesteld.

Opnieuw zoethouden, zo bleek afgelopen week. Al die regels worden helemaal niet gehandhaafd, omdat ze nog steeds niet in de wet zijn vastgelegd. En voordat dat gebeurt, meldt de NOS, moet er eerst nog een Milieu Effect Rapportage (MER) worden opgesteld. Maar die is uitgesteld, omdat er ook met spoed zo'n rapportage moet komen over de uitbreiding van Lelystad Airport. De bureaus die voor beide klussen zijn ingehuurd, hebben hun handen voorlopig nog vol aan Lelystad, verklaarde de minister.

Arm Amstelveen, arm Aalsmeer, arm Zwanenburg.

Minister Cora van Nieuwenhuizen zegt er „verschrikkelijk van te balen” - maar de waarheid is dat het beleid rondom Schiphol verdacht veel lijkt op hoe er met de gaswinning in Groningen is omgegaan. Economisch belang wint het telkens weer van de leefbaarheid. Scherpe keuzen worden vermeden, er wordt voortdurend gesjoemeld, terwijl men met overleg de boel probeert te sussen.

Intussen loopt de boel hopeloos vast. Iedereen weet al wie al er gaat winnen. Vliegtuigmaatschappijen als easyJet zijn alleen uit op capaciteitsvergroting - en proberen de reiziger te paaien met nog goedkoper vliegen. Wie gaat er met de trein, als vliegen veel goedkoper is? Leve de globalisering! Opnieuw legt de kleine wereld het af tegen de grote - en neemt het onbehagen toe.

Bas Heijne schrijft elke week een column op deze plaats.